

Latweeschu Awises.

47. gaddagahjums.



No. 50.

Treschdeenā, tannī 11. (23.) Dezemberi.

1868.

Latweeschu Awises līdīs ar fawem peestikumeem malka 1 rubli fudr. par gaddu. Kas uš fawu wairu apstiehs 24 eksemplarus, wehl weenu dabuhs klabi parwetti. Ja-awīle: Jelgawā Latw. awīschu namā pēe Janischewski; — Rīgā pēe Daniel Minus, teātera un wehweza eļas tūbrī, pēe sm. Zabna basnījas jaunāta mahzītaja Wueller un pēe Dr. Buchholz, leeli Aleksander-eelā Nr. 18. — Wišī mahzītaji, skoblmeistēri, pagastā waldītaji, skībweri un zīti tauras draugi teel lubgti, lai lasītajiem apgaboa to apstiešchānu. — Redaktora adrese ir: „Pastor Vierhuff, Schloß pr. Rīga.“

Rahdītājs: Waldibas pawehles. Politikas pahrsfats. Dāschados sīnras. No šwēschu tungu semnehm. Sehtwils. Wāsaanakabs sīnras. Abīdas. Sluddīnāschanas.

rekrūschu dohschānās deht, kas gaidama nabkoschū gad-du eesahloht. (Š Wiš. gub. aw. Nr. 135 pahrtulk.)

Waldibas pawehles.

Ir notizzis, ka zits muischneeks, pēe muischsemmes gabbalu pahrdohschānās, zaur fawu atteikschānās schahdeem muischsemmes gabbalēem dohmajis atneht to bīhwsēm mēs rekti — (pr. muischsemme ir bīhwa no nodohschānāhm) — un to turpretim padarīht par klaušības semmi. Kad nu pēh ta arri aprīnka-teešahm tahdus kontraktus peenēschī preešch korroborāzijas (apstīrīnāschāna), — tad us tahs komīssīones usāzīnāschānu, kas ir par Wišsemmes gubernijas semneeku leetahm, un Baltīschu guberniju generalgubernatora lunga ekzellenzes usbīdēschānai par peepīdīschōnu, no Wišsemmes gubernijas waldibas zaur scho teel īsluddīnāhts wīseem par sīnu: ka tahda atteikschānās no muischneeka pūses pēh Wišsemmes semneeku līkkumeem no 1860, § 6 nau arwehleta, bet ka tahm aprīnka-teešahm us to bahrgako teel aīlleehts korroborēreht tohs kontraktus par tahdeem muischsemmes gabbalēem. Rīhgās pīllī, 22. Now. 1868, Nr. 132. (No Wiš. gubern. wald. pawehlesch. pahrtulk.)

No Wišsemmes gubernijas waldibas zaur scho wīschahm pīlsehtu- un semmju-polizejas waldībahm teel usdohē pēeteikt wīseem šwēschu pagastu lohzeekēem, kam pašēs ir pēēšmehts, ka stahw rekrūschu lohsetaju schīterā, jeb kas dīhwo bes pašēhm waj ar notēzēju- schahm pašēhm, — lai eet katrs us fawu pagastu, tahs

Politikas pahrsfats.

Austrijas delegati, kas Pestes pīlsehtā bij sanah- kuschi, taggad pēh ministēru padohma, ar Wālfar-Au- strijas wālfarāhts un Ungarijas landtaga sīnau, nospree- duschi, ka Austrijas karaspehkam us preešchū buhs 800,000 saldati. Pats keisars scho jauno līkkumu jau ir apstīrīnājis, un karra ministēris apshlījis, ka tee 800,000 karrawīhri nabkoschā pawāffarā wīšī jau buh- schoht īstībkoht un us karra gattawi. Lai gan Austrijas ministēri dāuds ko runna no meera, tak wīšī runna, ka Austreeschi tohs 800,000 saldatus rīhkodami, ar nemīhli- gahm azīhm slattāhs us Kreeweem un Prūschēem. Keisars to wālfar-kanzleri Bensta, uzehlis par grošu. — **Turku** sultāns leelahs, ka Greekeem tuhliht buh- schoht uleet ar warru, 1) ja fāee tohs ībehguschohs Kan- dīschus steigšchus nebuhšchoht atlaist us mahjahm, 2) ja tohs wīhrus nebuhšchoht īslīdīnāht, kas pašchi apbrū- nojuschees pret Turkeem, 3) ja wīšus fuggus kas pret Turku grībbēschānu brauz us Kandīju, nebuhšchoht waj sakert, waj no Greeku ohschahm īdīst, 4) ja beidsoht teefai nenodohšchoht tohs wīhrus, kas Sīrā nokahwu- schī weenu Turku offīzeeri. Tēfālījā Turki nolīkkuschi 40,000 saldatus, kas Greekeem lai eet wīrū, ja fāee nellāusohht. Greeku tehnīna ministēris fawam parlamen- tam sazījis, ka Turkam tā oshoht atbīdējis, ka peenah- lahs un ka Greeku tautai patīkschoht. No Kreewu wālfar-

subtita usklubbinati, tee Galandes, Franzijas un Pruh-
schu subtiti tai Turku waldibai preekschä zehlfuchi, lai
schi Greekeem jel ne-weiseht til bahrgi, jo zaur to karsch
ahtri warroht iszeltees. Tad nu Turku waldiba fehlijuse,
ka wehl kahdas deenas buhschoht gaidiht, lai Greeki ap-
dohmajahs. Kreewu subtihts ar wissu spehku publejo-
tees, ka meeru warretu usurreht stary Turkeem un Gree-
keem. **Spanija**, tanni paschä wilschta, kur tas dum-
pis iszehlahs pret to zitreisigu kehneni Isabellu, prohti
Radikfe taggad atkal dumpis irr iszehlees pret to tag-
gadeju, jaunu waldibu. Tee dumpineeki effoht kahdi
3000 wihi, wiswairahf atlaisti matrohschi un zitreisigi
noteefati laundarritaji, kas waj zaur waldibas schel-
schanu jau bij islaisti no zeetuma, waj taggad no saweem
beedreem ar warru tikfuchi atswabbinati. Tee dumpineeki
uslaufuschi tohs juhra-zeetumus, kur tee leelakee laun-
darritaji teef glabbati, un tur atswabbinajuschi kahdus
700 zeetumneekus. Waldiba fajakuse jamus karrakug-
gus, un ja tee dumpineeki 48 stundu laika, no 9. Dezem-
bera skaitihts, nau padewufchees, ta tee karrakuggi fa-
schaus to Radikfes wilschtu, un tee semmes saldai atkal
no semmes puffes teem eefchoht wirsa, kas no wilschta
ees ahra. Arween' stiprahf teef runnahts, ka Spaneeschi
it nekahdu kehniu ne-uszelschoht, bet griiboht palikt par
brihwalschi. Tad gan warretu notikt, ka katur gaddu
waj katur mehnesi iszehlaks jauns dumpis, jo weenreis' jau
peeminneju, ka Spaneeschi paschi wehl nemahf walditees.
Bet til tahda tauta ween' warr pastahweht par brihw-
walschi, kas patte mahf walditees. Spanijas preefteri un
muhki, kas lihds schim no ahrenes tai jaunai waldibai li-
kaks labbi draugi effam, taggad arween' skaidrahf tai is-
rahdahs par eenaidneekem, un kad laudis pee winneem
nahf bifti, tad schohs fakhoht skubbinahf, lai it ihpaschi
runna pretti tai tizzibas brihwibai. **Pruschu** land-
tagam atkal jo leels srihdis bijis ar weenu no teem mini-
stereem. Prohti justizministeris Leonhard, kas ihä laika
Pruscheeem jau gahdajis daschu labbu liktumu par teefu
pahrlabboschenu, us reis' pret teem tautas-weetneekem pa-
lizzis tihri rupjisch, jo wiasch bij pagehreis, lai landtags,
ka lihds schim, ta arri us nahloschu gaddu winnam at-
wehle 1000 dahlderus, ar ko tohs teefas lungus apmat-
fahf, kas brihscham Pruschu wisaugstakai teefai ja-
aizina palihga, kad winnai daudi to darbu un kad paschas
schihis augstas teefas lohzeekli zaur parlamentu, waj zitta
wihse teef aiskaweti. Landtags, no tahdeem leeku palih-
geem neneeka negribbeja sinnaht un talabb' tohs 1000
dahlderus ne-atwehleja. Par to nu tas Leonhards palikka
it dukmigs, jebchu landtags winnam eefohlja wehl wai-
rahf par 1000 dahldereem, ja wiasch tanni augsta teefa
buhfchoht uszelt wairahf rikstigu, paleekamu fohgu; til
tahdus palihgus lai nenemmoht us ihfu laiku, kas paschi
nepeederroht pee tahs wisaugstakas teefas. Leonhards
isleelijahs, ka pret landtaga aiskeegschenu tomehr buh-
fchoht palihgus peenemt pehz pascha patilfschanas. Sin-
nams, nu Pruschchi brehz par tahdu stuhrgalwigu ministeri,
un landtaga lohzeekli preezajahs, ka pats ministeru presi-

dente graf Bismarck atkal mahjas, jo schis katfchu pehz
eefpehshanas wissu atkal buhschoht greeft par labbu. —
Seemel-Amerikas brihwalschi presidente John-
son nu wehl weenu reis' tam sanahfuscham kongressim
grahmatu laudis, tam wissadi pahrmeldams, ka kongres-
sis par tahm zitreisigahm dumpineeku walschtm nau sprec-
dis pehz Johnsona padohma, bet ka kongressis tohs bal-
tohs laudis gribbejis nolikt appalsch mohru waldibas! —
Kongressis, tahdus neekas dsirdeht negribbedams, presi-
dentam wissu to garru speddiki atshuhrijis atrakkat. Merza
ar Deewa palihgu generalis Grant stahwehs Johnsonam
woeta. **Rinas** keisars saweem pawalsneekem lizzis is-
sluddinaht, ka wissi dumpineeki nu effoht uswarreti un
isdeldeti. Keineschi nu swinnejuschi warrenus gohda
swehtkus. Bet teef runnahts, ka ta uswarreschana til
effoht tahda Afriatika uswarreschana, jo tee dumpineeki
til effoht aishghjuschi us zittu kahdu puffi, no pahrlaezi-
geem leetuhm un pluhdeem dsikti.

Daschadas sinnas.

No eefschwalfts.

Widsemmes gubernija Oktobera ohtra puffi pee
polizejas teesahm 34 sahdsibas irr usdohtas, kophä 2190
rub. 5 kap. wehtas. —

Par wissu Kreewu-walschi lihds schim 5739¹/₂ wer-
stes dselzella jau gattawas, 4817³/₄ werstes taggad wehl
teef buhwetas, un 2000 werstes atkal no jauna irr usdoh-
matas, ka tur dielzeflus jo ahtri buhwefchoht.

No **Kaukas** gubernijas tanni 24. Nowemberi teef
rakstihis, ka tur ta tihfus-slimmiba (stipra karstona
gulka) iszehlfuees un neschehligi fakhoht plohsitees pa
maseem pilsehtineem wiswairahf stary Juhdeem un arri us
semmehm pa mahjahm. Dakteru tur til effoht pahrmas,
no Kursemmes til turriki laudis warroht atwest.

No **Peterburgas** us Baltisch portu dselzefsch tiks
buhwehts. Alzijas tur teef isdohtas par 24 mill. rubutu,
un schihis alzijas wissur labprahf teefoht wirktas. Frank-
furtes, Parises un Berlines naudas-kungi apgalwojuschi,
ka ta nauda buhschoht sanahft. — Winnu neddel' zaur
flikteem zelleem un zaur uhdeau aifsalschenu aiskaweta, ta
poste daudi weetas Kreewsemme apstahjusees un newarre-
juse braukt tahlahf; tadeht laikam winnu neddel' it ne-
kahdi Kreewu laiku-raksti nebij atnahfuschchi us Rihgu un
Zelgawu.

Leischu, jeb Sidwest-Kreewsemme schinni gadda kahdi
Pohlu kungi paschi no fewis kahdeem Kreewu kungeem
pahrdewuschchi 89 muishas, 123,070 deffatinu leelumä
par 3,358,000 rubuteem; turprettim 105 muishas,
148,558 deffatinu leelumä, us waldibas pawehleschenu
no Pohlu kungeem Kreewu kungeem pahrdohiti par
3,921,436 rub.

Rihga leem strahdneekem, kas spihkeru augstas beh-
ninds prezzu frau, ko ar wirwehm uswell us augfchu;
daschkahrt kas fliktajs eeraddums effoht, ka tahs wirwes,
tam leels dseltes ahkis galla no augstakeem behnimeem ar

matti nolaischoht us eelu. Weidsamâ laika tabbi ahki us galwu uskritiuschi weenam ammatnoeka burſcham un weenai birgera-meitina. Ta meitina no tohs ſwarrigas dſeles pee galwas eewainota, tubliht bei ſamannas pakrittufe gar ſemmi. Tad nu teem ſpibkeru ſtrahdneekem gan veenahlohs ar prahtu ſtrahdabt; tahs wirwes ar warru nebubtu janospeech us ſemmi, bet ar apdohmu janolaisch.

Veterburgas poſtes-waldiba iſfluddinajuſe, ka atkal buhſchoht pahrdohht ap ſtempeletus ſuwertus preeſch grabmatu laiſchanas, jo tohs poſtes markas, ſo taggad grabmatahm leek wirſu, dauds teekoht noſegtas no grabmatahm un naudas weeta iſdohtas, zaur to tad daudi grabmatas pahrdohht. — Bet tohs apſtempeletus ſuwertus, kam grabmata-raſſitaji buhs uſraſtiuschi adreſſi, zits neweens wairs newarroht bruhleht, un talabb' arri tad neweens tohs wairs neſagſchoht. — Tanni 25. Nowemberi keiſariſka gohdiba peenehmufe to Jggauunſemmes ritterſchaftes preeſchweeku, baronu von der Pahlen. — Tanni 27. Nowemberi tas jaunajs ſenators, muhsu Keiſara dehts, keiſariſts Blodimir pirnu reis klacht bijis ſenates fehdeſchanai.

Saratowes gubernijas rentejâ, tanni 15. Nowemberi pulſten' 2ds pehz pusdeenâs 26.750 rubuti papihros irr iſſagti bel eelaufchanas. Gan apzeetinajuſchi to kaſſireri, bet mas ſo winnam warreſchoht peerahdiht.

Cupatoriâ, Perelopes aprinki, Krimes pus-follâ, zitreiſ brangs andeſepilſehts, taggad ſakriht druppes zaur to, ka tee Tartari no turrenes aiſgahjuſchi us Turzſiu. No teem ſahls-awoteem tur par gaddu warroht dabuht 1 miſſi, pudu ſahls, bet neweens tur taggad neſtrahda; teem koloniſteem frohna nodohſchanas un labbibas paradi eſſoht eekrahjuſchees leeli; muſſchahm truhſtoht rohlu pee darbeem; pilſehti bohies ſtahw aiſſlehtas? Waldiba daudi naudas tur welti eſſoht iſtehrjuſe; eſſoht aiſwedduſi Bulgarus un Jggauunſ; — tapat arri Tſcheſi un Kreewi lubquſchi, lai winnus tur aiſwedd. Bet waldiba ta zerriba eſſoht ſudduſe, ka ſcho brangu ſemmes ſtuhri atkal warreſchoht peedabuhht pee ſelſchanas. Uſ wiſſaugſtaku pawehli waldiba irr amottuſe wiſſu raſſiſchannu par to, kâ tahm, no Tartareem aſſtahtahm weetahm atkal warretu gahdabt koloniſtus.

Kaukaſſijai ta kolera atkal nahloht wirſu no Perſijas. Arri no Ruſſiſkas jubras puffes ta kolera ſahloht tuwotees Kreewiſemmes rohbeſchahm. G. B.

No **Saldus**.*) Algahdajohs, ka zeem. Latw. awiſchu apgahdatajs, miſſi uſflubbina, lai par jaundſimmuſchahm jeb jaun'eraſſitahm dſeedataju beedribahm ſinnu dohd. (Skatt. Bain. un ſkohl. ſinnas Nr. 51 1867.) To wehrâ lizzis, kâ kahdus wahrdus gribbu peeminuht un miſſteem laſſitajeem taggad ſtabſiſchu par Saldus draugu dſeedataju beedribu. Scho pawaſſar ſahloht, muhsu mihtajs mahzitajs Kudſſer, ar ſaweem ſkohlmeiſtereem, baſnijâ pehz beigteem Deewa wahrdem, kahdas ſtundas

mahzija dſeedabt. Bet redſeja, ja it gruntigi un labbi gribb dſeedabt, ta' arri gruntigaki wajag mahziht un mahzitees. Tadeht eerikſeja muhsu dſeedaſchanas beedribu ſkohlâs nammâ. Kad arri uſauguſchem ſaudihm prahts neſſohs us dſeedaſchannu, un kad nohtes jeb muſſka ſihmes tik lehti newarreja iſpraſt, tad mahzitajs ar ſkohlmeiſteri Medlich, pehz nummureem jeb zippareem ſahza mahziht. Tâ nu weeglaki un ahtraki war iſpraſt un eemahzitees. Tad nu ſwehtdeenâs pehz beigtas Deewa kalpoſchanas, dſeedataji ſalaſſahs minnetâ ſkohlâs nammâ, kur no ſkohlmeiſtera un mahzitaja dſeedaſchannu teekam mahziti. Taggad gan us 4 balſihm wehl nedſeed, bet tik us 2 balſihm; jo papreeſch gruntigi gribbam mahzitees dſeedabt us 2 balſihm, un gribbam mahzitees riſtigi tohs nummurus trahpiht. Kad to gruntigi un labbi mahzehs, tad tikka ſahls dſeedabt us 4 balſihm. Preeks redſeht, kâ dſeedataji preezigi us dſeedaſchannu un uſzihtigi publejahs ſawas ſirdis ar dſeeſmahm faſtdiht un us augſchu pazelt. Labbi buhtu, kad latrâ pagasta un draudſe tahdas beedribas eetaiſtu, kur iſſatrs, — kam luſte us dſeedaſchannu, par ſwehtdeenanahm ſwehtus preekus preeſch ſawahm dwehſelehm warretu ſmeltees.

Lai dſeedataju pulſi mohdahs,

Zklatrâ draudſe, pagasta.

Geſſâ grehlu meega ſas atrohдахs;

Tam mehle (dwehſele) wehl irr ſaiſſita: —

Lai neſawejahs ilgaki, —

So ahtri nahl, jo labbaki!

J. Dſhol.

No **Kandawas** puffes tanni 3. Nowemberi. Newarram Deewam deewſgan pateikt par to jaſku un ſiltu ruddens laizinu, ſo ſihdi ſchim mums tik boggatigi peſſchſchris. Muhsu lohpiſi zauru Oktoberi, deenu no deenas warreja eet ahri. Zaur to tad lohpu ehdamajs, kas jau ſchogadd wiſſur tik knappi audſis, it brangi aiſtaupijahs. Lehſas wiſſur kupli eeſchlufſchas; ſtipri eeſuhdotâs ſmilis un grants ſemmes gandriht par daudi iſſchlufſchos. Ar labbibas kuſſchannu un ruggaju uſarſchannu tappam it laiku gattawi. Uſſikahs wehl deewſgan wakkas preeſch plehſumu taiſſchannas, grahwju raſſchannas, akminiſ lauſchannas un daſweem zitteem darbeem. Laiziniſch bij tik ſilte un miſſigs, ka wehl 28. Oktoberi ſawâ dahſinâ par ſeedoſchahm georginehm, leſtojahm, aſtereem un daſchahm zittahm pulſchem iſpreezajohs un ſakau dohbês wehl araddu ſeedoſchus ſtrus. Kahds dahrineekſ mannim ſtabſiſija, ka Riſgâ eſſoht redſeſis eewu kohlu Septemberi ohrtreiſ ſeedam un Goegginger kunga dahſis atraddis ſeedoſchus ſemmenes un awenes. — Tanni 16. Oktoberi pee mums pabri reſas pehrkonſ eeruhzahs un ſtiprs leetus ar kruffu nonahza ſemmê. Tanni 24. Oktoberi atkal bij pehrkonſ ar ſtipru leetu, bet us Saldus puffi tanni deenâ bijis it ſihws pehrkonſ. Ar pirmo Nowemberi ſals un ſneegs pahrnahzis. Kandawas pilſehtiâ daudi zilweku ar karſtuma guſku ſaſſimmuſchi. — Tanni 22. Septemberi 2 jaunâs dſeedataju beedribas zehluſchahs Jaunpilli un Streutele. Draudſes ſkohlmeiſteri ſchihm

*) Zaur pahſſatſchannohs ſchi ſiſana ſigi irr aſſawete.

beedribahm irr par wodditajeem. Beedribas lohzeffi ap-
nehmuschees swehtdeenäs pehz pabeigteem Deewa wahr-
deem skoblas nammös fanahkt un tur dseedaschanu mahzi-
tees. Ap to peschu laifu 3 dseedataju beedribas tonnis
6 ritkerfchastes pagastös eetaifijuschas. Trihs fain-
neeki, labbi musika un dseedaschanas pratteji, tohs beedri-
bas lohzeffus buhschicht mahziht un waddiht. Kad schihs
3 beedribas jau daschas dseefmas buhs eemahzijuschas
dseedabt, tad fapulzeffees Jrlawas skobla, tur tad wiffi
lohpä dseedabs. Dschuhfstees draudsé jou isgahjuschá
seemä dseedataju beedriba eetaifita, kas par leeleeem sweht-
keem un zittahm swehtku deenahm basnizä ar fawahm jau-
fahm dseefmahm klaustajus eepreezinajuse. — Tanni
nakti no 24. us 25. Oktoberi us ta leelzeffa no Zelgawas
us Kandawu (kahdas 3^{1/2} jubdes no Zelgawas) Ma-
sahs Meschamuischas atmattu jeb Snikkeru
krohgä flepkawas darbs notizzis. Krohdsineeks atrasts
gultä noschauts; lohde tam zaur galwu isschanta! Dee-
nesta meita atkal nositta waj noschanta pee stedeles wahr-
teem abra. Wairahf eedshwotaju tanni krohgä nau biju-
jchi. Jau dsird ka flepkawa effoht fakerts un teefahm
nodohs. — Dielseszeffsch zaur Kursemmi schim brihscham
wiffai tablu wehl ne-eet, til kahdas 3 jubdes, no Zelga-
was lihds Widssemes rohbeschahm, no turtenees tad eet
tablahf us Mihgu. Bet irr eetaifijusees beedriba, kas
gribboht taiffiht dielzeffu no Zelgawas zaur Duffkumu
gar Kandawu us Wenteepilli. Muischwaldisch-
nahm no Kursemmes gubernatoza irr sinnaams darribts, lai
teem inscheneereem, kas taggad tahs lihniyas stiggo, pa-
lihdsihu pasneefoht, ka darbs jo ahtri eetu us preefschu.
Echt siggoshana usdohta zetta inscheneerim Michalzew,
karrä inscheneerim, obristam Gwerz un hofrahnam La-
stowski. Inscheneeri sawu darbu jou fahlfuschi. —
Septembere un Oktobere mehnesi pee mums zaur Sem-
miti daschas swehtdeenäs leeli pulki wezzu un isdeeneju-
schu saldatu us Kreemu semmi gabja probjam. Natti bij
peekrauti ar wiffadu mantu, fecwahm un behrneem. Tei-
zaks no Kuldigas un Mispattes puffes effoht un us Sa-
maras guberniju eijoh. *) — Plaujamös swehtkös,
tanni 6. Oktoberi, Kursemmes general-surverdente Sabil-
les draudsé eewedda jannu mahzitaju wahrda Glaeser.

No swefschu kungu semmehm.

27.

Tä muhsu zeffsch gabja tablahf gar Lahtfchu=esaru
us Sankt-Blahsiën pilsehtu. Schis skaitstas pil-
sehtiasch, zaur leeleeem kalneem no wiffas pasauls ka at-
schkerts, ka isstatabs, ka kuhu eeliktis kahda dilla kalla
widdä. Til ta smukka basniza, ar jaweem stalteem pib-
laxeem un welwehm tur irr eewehrojama. No schejenes
nu dewamees us Schweizes puffi; zeffsch willahs gar stab-
wahm klintim un dsikeem besdibbeneem. Weetahm tahs
klintis teem besdibbeneem peenahf til tuwu klahf, ka ar

leelaku gudribu gudrodami, tomehr tur zeffu newarrejuschi
istaisht. Tad fahlfuschi isjirst gangus zaur klintim zauri,
un no Sankt-Blahsiën pilsehtina lihds Reina krassteem,
4 stundu braukumä, mums 6 reis pa tunneleem bij
ja-isbrauz zaur klintim zaur. Schee tunneli irr isjirsti ka
smukkas appalas welwes. Kad peebrauzahm pee Reina
uppes, tad ta mihla Schweizes semmite gulleja preefsch
muhsu azzim, ar miglas dekki apsepta. Virms nu par
Schweizi fahlfuschi stahstibt, man, no Badenes schkir-
rotees, wehl japeeminn, ka Badenes semmitä tee zeffi gan-
drihs wehl labbaki ne ka Eltsafe. Kad brauzu par Schwarz-
walda kalneem, ta newarreju isbrihnitees, ka pat masakee
kaiminu-zeffi bij ristigas schoffejas. Ratsr fapratigis zil-
weks warrehs spreest, ka ta nau lehta leeta, zeffus taiffiht
kalaninä semme; te zittä weeta zeffsch willahs us augfchu,
ka gleemescha tekka klintis isjirsta; schè atkal gar besdibbe-
neem semme tilka sadsthta un fabehtta preefsch augsteem
dambjeem, un sadausiti akminä wiffur lihdseni bij usbehti
pa wirsu. Turklahf japeeminn, ka schinnis kalnös tahs
mahjas stahw tablas deewegan zittas no zittahm, un ka
tur nedshwo pahridaudi lauschu. Talabb newarreju fa-
prast, ka tee pagasti schè spehjuschi buhweht til dahrgus,
brangus zeffus, jo sinna zil pee mums ta zeffu lohpschana
jau gruhä un dahrga deewegan pagasteem isuahf, jebichu
pee mums weetahm lautini mas ko behda par labbeem zel-
teem, un jebichu pee mums til mehds taiffiht leelzeffus un
basnizäs-zeffus, kamehr tee kaiminu-zeffi pee mums pa-
wiffam wehl neteek taiffiti. To leetu ismelleedams, dabuju
dsirdeht, ka Badene paschi pagasti taggad wares netakfa
sawus zeffus, bet waldiba gruntigi likkufe to ismelleht, zil
deenas pagastam zilreis isgahjuschas pee zetta taiffischanas;
tahs deenas irr nospreeduschi nauda, un taggad tee pa-
gasti tai zeffu taiffischanaï weeta to naudu nodohd wal-
dibai. Waldiba isgaddus to naudu no wisseem pagasteem
fanemm un nu patte taifa zeffus, pr. kateu gadd' tee zeffi
teek ismellekti, kas wisnohtigahf jataifa; tad teek aprehli-
nohts zil naudas waldibai to gadd' irr isdohdams un tad
wiffus tohs gadda darbus usleek us torqu jeb uhtrupi, tur
tad to darbu atdohd teem, kas to usnemm par to lehtaku
maksu. Kad darbs gattaws, tad waldiba tohs jaunohs
zeffus pahrlubko, waj labbi taiffiti, un tahdä wihse zeffsch
pehz zetta, gabbals pehz gabbala pa wiffu Bahdenes walsti
teek pahrtaiiffiti par brangofahm schoffejahm. Kad wiffi
zeffi buhs gattawi, tad laitam arri to zeffu nodohschanu
pagasteem otlaids lehtaku, jo pee isjirsteem klints-zeffeem,
pee muhreteem dambjeem un pee schoffejahm, tur pahri-
dauds neteek braukahs, dauds masahf irr tee apkohpschanas
darbi, ne ka pee swirgsdes dambjeem. Freiburgä redseju,
ka seewinas us tirgu bij usbraukuschas ar weschmeteem,
kam til weens suns bij peejuhgts preefschä, un patte see-
wina ar weenu strickli fanam sunnelim palihdseja wilkt.
Tur smilichu un purnju zeffi, tur bes sirgaspheka to wesch-
meli neubtu aishwilluschi, lai gan zeffsch wiameem no ap-
fabritejahm mahjahm us Freiburgu eet lejä; bet pa bran-
gahm schoffejahm brauzoht pahreel at sunni ween. Kad
pahrdeweja sawu dahra prezzi tirgü pahrdewuse, tad suns

*) Skattees Latw. Wv. Nr. 33 „Waldibas pawehle.“

weens pats tohs masohs, tuffchohs rattus aismelf us mah-jahm, un patte tif kahdäs it stahwäs weetas samam loh-pinam palihds wilft. Waj tu saprohti, mihlajis lassitajis, kahds labbums Badenes taudihm no saweem labbeem zelleem zellahs? — Sunni turreht irr lehrtaht par sirga turre-schanu; un sirgu wesumu tu pa schoffeju brauzoht uskrauß ohtrureis tif leelu, zil pa muhsu mahju jeb kaiminu zelleem brauzoht. Kad mahjäs pahrbrauzis, atfal tikku krattihst pa saweem faknu un rungu zelleem, un kad manni abbi sirgi zaur muhsu dfflakm imiltihm knappi warreja pafkreet mafös rikschös, lai gan ratti man weegli un mehst til 2 zitweli ween' fescham eelschä, tad nopuhdamees peeminneju Badenes un Gsafes zellus un wehl daschlahet peeminneschu. Manna mihta Kursemme un Widsemme, kad tu weenreis atfihsi, ka zellu taifischana tew nau par nastu, bet par atweeglinaschanu?! — Mehst wiffi taggad brehjam pehz dselzelleem, kas buhwejami kruustm zauri zaur Kursemmi un Widsemmi! Ja mums nou kaiminu jeb mahju zelli labbi, ta' ir dselzelli mums ne-atnessihst sawu pilnigu labbumu.

Pee Reinuppes kraffa, Alpbrukkes stanzijä atfal eekahpahn waggonä, un nu maschihne swilpodama muhs pahrewedda atpalkat us Reinuppes labbu pussi, un tad ffrehjahm zaur Seemel-Schweizes klaijumeem. Jo warraht us deenwiddu, jo kalmaina bij ta semme; bet tee wiffi wehl tif bij neeka kalmiini; va starrpahm atfal smukki klaijumi bij redsami, kur Schweizeefchi wezzös laifös, kalnabebrnu duhfchigä un drohfchä prahtä, ar saweem wormalkeem kahwuschees. Up pullsteeem tschetreem eebrauzahm Berné. Sché Schweizes brijwaisstju presidente mahjo un sché wiffas Schweizes tautas-weecneeki sanahf sawä staltä weetneeku-nammä, jeb rahstis-nammä fpreest par sawas walstis wajjadstibahm un liffumeem. Zit's dohma, ka Schweizeefchi effoht kahda ihpafcha tautaz; bet ne ka. Schweizes laudis arri nau no weenas pat tautas, bet peederr pee 3 tautahm, prohtii pee Wahzu, Fran-tschu un Italeefchu tautahm. Schweizes leelakä pussi, tas irr seemel-pussé un rihta-pussé Wahzu laudis dshwo, deenwiddu Italeefchi un walfkar-pussé Frantschi. Bet zittä walsti un pilsehtä arri laudis no 2 tautahm dshwo kohpä. Schweize ar preeku esmu redsejis weenu leetu, fo daudi zittäs walstis welf esmu mellejis, prohtii daschadu tautu fabeedroschana un meerigu fadsihwi. Schweize Wahzeetis nesklausch Franzi, un Franzi nesklausch Wahzeeti waj Italeeti; bet lai kairs gan sawu tautu zeeni, tomehr wiffi irr fasetti ar weenu faiti, prohtii ar tehwusemmes mihlestibu. Berné tif 1/2 stundu pakawejuschees, fo rahstis-nammu un fo Muensteri ap-luhkojuschi, par dselizellu ffrehjahm tablahf, un tumschä walfkarä eefkrehjahm Thunes pilsehtä pee Thun-esara. Nu bijahm gon tanni jaukaka Schweizes apgabbalä, pr. Bernes augfchsemme, bet nefe wehl neredsejahm ualts tumfiba. Ohtru riht agri iszebluschees, gan sawä preekschä eerandstjahm smukku esaru, bet jo sipra migla tohs warrenohs kalnus noslehpa preeksch muhsu azzihm. It behdigi eekahpahn dampfluggi, bihdamees, ka ne-

weena nedabusim saredeht no wisseem dabbas jaukumeem. Bet te us rei' faulite lauschahs zaur padebhescheem, weena neredsama rohka peekampj to miglu un fo nowelf nobst no ta esara un no teem kaluceem, ka mahlderis to dekki nowelf no smukkas bildes. Mannas azzis redseja, fo sawu muhschu wehl nebij redsejuschas, mannas rohkas paschas falikkahs ka us luhgfschanu, manna mutte tif warreja is-fault to wahrdinu: Ut Deew's! —

Schlpils.

Par Schlpilli Wahzu wallodä raksti rohnahs, no kam dabujam sinwas, ka 11. un 12. gaddusinteni ap Schlpilli, tanni apgabbalä no Janu-Felgawas libds Warne-wig, pa isklaitahm mahjahm irr dshwojis kahds Latweefchu tautas zeims, kas faulufchees par Sehteem. Scheem bijusi beedriba ar teem Kreewu firsteem, kas tanni laifa waldijuschi Kohkneffe un Polozkä. Tanni weetä, kur taggad rohnahs ispohtitas Schlpils muhru druppi, Sehteem frauwas Daugawas kraffa irr bijusi no kohkeem buhweta pils, uhdens pussé stipri apzeetinata no nepce-eetama stahwa kraffa un faufas semmes pussés ap-mesta ar watneem, aif dshli israkta kanahla. Sehti wehl nebij mahjiufchees afminus ar karki famubreht, jo teem bij nepafststama leeta, ka no radsehm katli war dedsinahf, talabb' tee sawu pilli buhwejuschi no resneem appateem balkeem.

fo weenigu sinnu par teem affinainem kareem starr Sehteem un Wahzeem usrakstijis Arndt no 1206. gadda. Winsch rakstijis ta: „Kad tas Kungs sawu baimizu bij is-pehtijis no vaganu usmahlfchanahm, tad biskaps baiko-jahs, ka kad winsch no teijenes buhs aifgahjis, atfal warretu atmahft pagani ar sawu pobstischanu pa wiffu Widsemmi. Talabb' winsch nodohmaja ispohtit to Sehtu pilli, kas teem pee wiannu iseeschanas kareä un pahrnahlfchanas no kareä, derreja par glahbinu un patweh-rumu, un tadeht winsch isubhtija webstneschus pa wiffu Widsemmi, ussauldams us kareu wiffus tohs, kas jau bij peenehmuschchi kristigu tizibu. Kad nu leels pulks kareotaju bij falassijees, tad biskaps Albrechts — (pehz rindas freschajis; jo pirmajs bij Meinhards, ohtris Berthold's) — isubhtija fo abtu Dietrich un fo praepostitu Engelbrecht ar wiffu sawu pilssaimi, ar teem pilgereem un ar teem brakteem ta Kristus brunneeku ffehla, lai tee Sehteem uskriht wirfü. Schee karrotaji demahs us Niskraukli, pahrzehlahs par Daugawu, zellä eedami atradda nokautus Teischus, fo tee ar kahjahm famihdija, un kahrtigi gabja tablahf libds Sehtu pilli. Winai aplenza fche pilli no wisseem stubreem. Ut sawahm liblftu bultahm schaudami, tee eewainoja daudi Sehtus, kas aif walneem pilli taifjahs teem pretti kar-roht. Tee arri isklaitu mahju dshwotajeem uskritta wirfü, tohs sawangodami, zittus nokaudami; janessa malku un faturrinaja leelu ugguni. Tee teem Sehteem nelikka meeru nei deenahm, nei naktihm, pastrahdadami breefmu un is-bailu darbus. Tad Sehti fleppeni fa-aignajaja kohpä fa-

wus preefschneekus un wezzajus, un luhdsahs meeru. Bet tee, kas lehgeri apmettusch, atbildeja: „Rad juhs ihstu meeru pagebrat, tad atfakkat sawai paganu tizzibai un usnemmat jawá pilli to ihstenu Meeradeweju, kas irr Kristus, leekat kristitees un zittá reisá stahwat pretti un dsennat prohjam no sawas pils tohs Leischus, kas irr Kristus wahrda eenaidneeki. Schi meeraderriba Sehleem bij prahtam, tee no sawa pulka zihwekus isdewa klahm, apsohlidami peenerst kristibu un sakramentus, israibija Leischus un teem kristiteem laudihm fohlijahs buht voklaufgi wiffás leetás. Rad nu Sehli sawus deklus klahm bij atdewusch, tad eenaidneeki palikka meera. Behz scho tas abts un tas praepositus libd ar zitteem preefereem uslahpa pilli, Sehklus waddidami pee tizzibas un tohs mahjidami; winni to pilli aplazjija ar fwehtitu uhdeni, usprauda wirs pils jumta jumprawas Marijas karrogu, preezadamees paganus peegreesusch, pee tizzibas, slawedami Deewu par draudses pee-augschanu un tad winni ar Widssemes Latweescheem un Lihweem greesahs atpakkat us sawu semmi.“

Rad Sehli bij kristiti, tad tee libd ar kristibu usnebma us sewi arri Wahzu juhgu. Zau 1208 ta no kohleem buhweta Sehlu pils kluá noplehsta un winaas weeta us Rihgas bislawa pawehleschanu zeeta akminu pils tikla uszelta. Kalabb' waldischana pawehleja scheid uszelt zeetu pilli, to warr nojehgt no ta, ka pret teem tuwumá effoscheem Leischeem, kas us karu weenumehr gattami, un pret daschahm Kreewu kolonijahm starp kam Gerzika turpat tuwumá, pascheem pa drohschibu wajodseja apzeetinatás weetas. Un patefi, Sehlpils bij warrena weeta winnós wezzós laikós, fur karri un affins isleeschanas plohsijahs pa Widssemmi, Zgganneem un Kursemmi. 1217 bislawa Albrecht luhlojahs us Augsch-Kursemmi (Sengallen). Tas isflawehs Bernhard von der Lippe eemautoja Sehlpilli. No wezzahm tautas dseefmahm irr sinnams, ka tai Sehlpilli bijis ohsolu labbu jumts. Tahdas pillis derreja brunneeneekem un winnu pawaddoneem, ka arri Wahzeem un uspirkteem karra-wihtreem par sapulzinaschanahs weetahm, no kurrenes tee usbrukka wirsá semmes laudihm, tohs swillinaht, aplaupiht un isphohstiht; bet kad schee pretti turrejahs, tad tee behdsa sawas pillis. Karra un mehra laikós semmes laudis behdsa un glabbajahs meschós, nepee-ecamós purwjos. No ta laika tas fakkams wahrds lauschu mutt, kad kahdu fenn neredsetu zihweku gribb nosihmeht: „Waj tas isnahzis no mescha?“ Rad karra Sturmis pahrskrehja, tad lautini libda no mescheem un purwjeem ahra, arra, sehja un plahwa. Tannis gaddós 1212 un 1213 Sehklus un Leischus daudsfahrt islaupija Kohknesses brunneeneeki un Widssemes Latweeschi. Schee sadedstnaja winnu mahjas un eedfihwotajus fanehma wangós. Turpretti atkal Leischu sapulzinajuschees kitta wirsá Lihweem, kas dsihwoja ap Leelwahrdi, teem atnemdami par laupijumu seewas, behrus un lohpus.

Piltene, Tehrpata, Leále un zittas weetas, tapat arri Sehlpils dabuja sawu bislawa, kas darbojahs kristigu tiz-

jibu isplattiht un nogrunteht. Bernhard von der Lippe 1210 palikka Albrecht weeta par Rihgas un Augsch-Kursemmes bislawa. 1229 sohbenubrunneeneeki meljeja saweenotees ar Wahsemmes brunneeneeku beedribu, un talabb' tee noraidija suhtitus us Wahsemmi pee Drenumeistera Herman von der Salza. Bernhards palikka par Augsch-Kursemmes bislawa tahda laiká, kad eedfihwotaji pret ordenu wedda isphohstichanas karu. Meschohtni eeruhmeja grasam par mittekli, wiasch karrojahs ar Latweeschu wezzajo Westhardu. 1239 abbas brunneeneeku beedribas saweenojahs semm weena Herrmeistera. Zau 1222 Rihgas erzbislaw bij eerahdijis Sehlpilli bislawam Bernhardam par mittekli, nodohdams winna waldischana Augsch-Kursemmi, Zegawu, Bausku, Gezawu, Baldohni, Wezmuischu, Sessawu, Dohbeli un Jaunpilli. 1223 Bernhards nomira, apraudahs no sohbenubrunneeneekem, preefereem, muhkeem, no saweem brihwlaisteem laudihm, no wisseem Lihweem un Latweescheem, kas winna peemianu gohdaja un to ka sawu tehwu mihleja. Lamberts bij tas ohtis bislaw Sehlpilli un Balduin von Alna treschahs un pehdejahs. Rohmas kattotu pahwests Celestin IV. 1245 Sehlpils bislawa-aprinki nolikka semm Rihgas erzbislawa garrigas un pasauligas warras. 1240 Wilhelm von Freimersen Sehlpils bislawam atnehma winna eenahschanas, tahs preefirdams brunneeneeku beedribai, un no ta laika Sehlpils dabuja weenu pilskungu (Voigt) par waldneeku. Rohmas pahwests Innocenz IV. apstiprinaja 1254 brunneeneeku waldischanu libd ar teem pilskungu aprinkeem: Kuldiga, Wente, Dohbele, Grohbine, Kandawa, Sehlpils un Bauska. Wehl Leischu kehniusch Mendows prettistriddejahs, gribbedams Kursemmi naturrecht sawa warrá, beidsiht arri tas atkappahs, un nu tee affinaicee karri bij beigti.

1559 Pohlu kehniusch Sigismund August pawehma scho brunneeneeku semmi sawa apfargaschana pret to Kreewu firsu Zwanu to breefmigo; bet pats sawai walstibai peeweenaja to semmes gabalu libd Aisfraukli ar teem pilskungu aprinkeem: Bauska, Sehlpils, Dinaburga, Keshkeke un Luzzene, ar to jalihschannu, ka to par 600,000 guisheem no winna atkal warroht atwirkt. Leischu kanzlers Philipp Sadinowski atnahzis Sehlpilli, pahrunnaja Widssemes brunneeneekus, lai tee to Pohlu karraspehku par fargeem eenemm sawas pillis un sawós pilsehtis.

Pa to laiku Kreewu karraspehks 1560 celausahs Widssemes un eenehma Alukfni. Tas brunneeneekus, kas scho pilli aistahweja, aisehdsa us Sehlpilli; beidsiht tas kitta Kreewu wangós, fur tas nomira. Pohlu walatibns Nikolaus Radsiwill eezehla Gotthardu Kettler par Kursemmes herzogu un Widssemes gubernatori. No ta laika Sehlpils peederreja Kursemmes herzegeem. Kad Sweedri ar Pohleem karrojahs, tad abbeju kehniinu suhtitee no Sweedru un Pohlu pusses 16. Oktobri 1622 fanahja Sehlpilli pameeru norunnah.

1627 Pöhtu generalis Runcuski aplenza Sehlpilli un to usmarreja. Tanni paschä, gaddä, 29. Juli Sweedru feldmarschals Gustav Horn kahwa Pöhtu generali Leo Sapieha ar 11 farrogeem un zehlahs pahre par Daugawu us Sehlpilli. Sweedru generalis Jakob de la Gardie pee Kohkneffes par Daugawu pahrezeldamees kahwa to obristu Korff, isflidinaja winna larra pulku, kas tam pee pahrezelchanahs pretti turrejahs, un dewahs taifni us Sehlpilli. Pöhti no tejenes aibehgdami eededsinaja Sehlpilli. Sehlpils leijas puffe pret Krustalikhumu Daugawas straujä frostä pilsehtinsch raddahs, sam herzogs Friedrich 25. Juni 1621 ihpashchi reftes apstiprinaja ar to wallu noliktäs deenas gadstirgus noturreht, kas wehl taggad tohp turreti. Scho pilsehtinu Sweedru kehmina Kahela XII. un Kreewu Keisara Pehtera I. larra pulki ispohstija, weens pret ohtru farrodami. Sehlpilleeschi wehl taggad par winneem wezzeem laikeem sinn dfeedaht:

Sakschi nahf, Sakschi nahf;
Tee bij wihi, teen bij brunnas:
Dedsinaja muhsu pilli
Ar wisseem pilsehteem.

1704 tee generali Dginfki un Korsak wehl weenreis aplehgereja Sehlpilli, kas pehz degschanas wehl bij illahpita. Weidsiht winnu täpat lä Kohkneffes pilli us Sweedru generola Loewenhaupt pawehleschanu tas obrists von Klodt ar pulweti ishpahrdija gaisä un pagalam ispohstija. Taggad no Sehlpils tikween redsami wehl kahdi muhru druppi, aiskrittuschas pils alkas weeta un wehl kahds fleppens gangis semm muhreem, no la weena dalka tohp bruhketa par pagrabbu.

No wezzu laiku grüescheem taggad Latweeschu tauta audsinajahs, no wehrgubuhshanas pestita, pee prahtagaismas waddita, sildidamees Kristus mihleslibas gaismä. Jaur semmes fungu labprahribu un augstu Keisara schelastibu, ta taggad peeskaitahs pee zittahm brihwtautahm Giropä. Wahzsemmes semneeki jau fennahl brihwibu eedabujuschi. Arri Wahzsemme irr pulks to ispohstiu pilsgrüeschu, kas atgahdina wezzus breefmigus laikus. Wahzsemmes semneeki ar sawu slowejamu gobdigu isturrefchanahs muhs mahza, la tahda brihwiba, kas nogrun-teta us skaidreem Deewa wahrdeem, winnus pa-augstina-just. Arri Latweeschi schim mehrkim dsennahs pakkal un nau jabehdajahs, la arri winni sawu brihwibu pateizigi walkadami, wiffas derrigas eetaifshanas zeenidami un us prahita apgaismoschanu tohs uskohpdami. Klussi un rahmi dsihwodami, waldishanu gohdadami un tai paklawidami wiffas pasauligäs leetäs, par mas gaddeem drihlfstehs nosantkees par mahzitu tautu. Us to lai Deews palihds! —
Lieventhal.

Wisjannafahs sinuas.

No Konstantinopeles, 15. (3.) Dezemberi. Kreewu telegrafa sinuas meld, la Turku waldiba aisseeguse tam Greeku larra fuggim „Amphitrite“ ee-eet Konstantinope-

les ohstä, to Greeku fuhrito Delhannis lihds nemt, bihdamees ka nemees ne-iszehlaks.

No Florenzes, 16. (4.) Dezemberi. Gessch tahs schihs deenas walhs-weetneeku sehdeschanas ministeris Menabrea teizis, ka wunsch dachus sohlus irr spehris, dehl to, kas no pahwesta teefahm us nahwi noteeefati un zerre la labbi isdohfees.

No Korfu, 16. (4.) Dez. Pehz tahm schē atmablu-schahm sinahm irr ta Greeku ministeriuma apnehmufees tohs bilketneekus sawahkt lohpä un weenu dalku no tautas gwardijas ar eerohfscheem rikhoht, arri 10 batallijonu Greeku, kas Turku pawalstneeki, weenu studentu batallijoni un weenu legionu no tautas draugeem zelt. Tee laikarakti pagehre, la lai ta meera lauschana teef peepildita un lai ta rohbescha pee Epirus teef pahrlahpta. G—r.

Athildas.

Andr. Aufschat eelsh St. Zubu grabmatu ar 1 rubl. esmu dabujis un aifshutjis us Jelgawu.

R. B—r eelsh Braulenes. Zubu grabmatu bei naudas esmu dabujis un aifshutjis us Latw. Awischu nammu Jelgawä.

S—s eelsh Wez-Sahtes. Palbeew par Zubu grabmatu. Ar Zubu „Ziflud inafchanu“ tiks darrihts pehz Zubu webleschanas.

J. Fr. Dirzeemä. Zums täpat, lä zitteem draugem mihli lubdsu pazestees, jo zits rakhs til wehlakt teel eeliks Latw. Awises; jo tahs sinuas, kas ahtri paleek wezzas, tubliht jadrukka; tee stabitini un padohuit, kas arri par gaddu wehl paleek jaumi, teef druffatas pehz fahrtas, la tahs man irr peefubittas, un pehz wehries, kurras swarrigalas.

K. P. pagasta wezzafajs no Wez un Jaun S. Zubu ar saweem laipnigeem wahrdeem mannu peeluffuschu hrdi gauscht esfat preezinajuschi un stitirinajuschi. Bet eelsh tahs weenas leetas, to Zubu praffat, waj „Latweeschu Awischu“ wahrdu newarohht ischirshanas dehl pahzelt waj par „Jelgawas waj Kursemes un tä j. pr. Awischu“, man ja-abild ta: 1) Dauds tautahm lä Wahzu, Kreewu, Franschu, Enlandeschu tautahm starp zitteem laukurafteem arri irr tabbi, kas til ween nosanzahs pehz tahs tautas waj semmes, lä par prohwi: „Allgemeine deutsche Zeitung“, — „Preussische Zeitung“, — „Русская газета“, — „La France“ un tä j. pr. Kad tabbi laikarakti nosanzahs pehz tahs tautas un semmes, tad tai leetat irr saws ihpashchi padohms, jo tahds wahrds grihb nosihneht pirwahrt, ta tas laikuraktis neteel rakhihts til preefsh weenas tautas-fahrtas, bet preefsh wiffas tautas, — ohtr-fahrt, ta tas laikaraktis to tautu waj semmi un winnas labbumu grihbeht aifshahweht pret zittahm tautahm, trefschahrt la tahs tautas wallodu grihbeht fargahht, zetturtä fahrtä la negrihb til runnahht par schim waj tabbi leetahm, bet par wiffahm tautas wajabshahm. „Latweeschu Awischu“ taggad 47. gaddagohjums yildahs; pehz 2. gaddeem win-nahm fahftees yilditees 50 gaddi, to winnas nodshiwajuschas ar sawu wezzu wahrdu. Kad zits neweens preefsh pusints gaddeem to Latweeschu wahrdu nezeenja, tad muhsu Awises wiffu lauschu preefshä weenas pal to Latweeschu wahrdu zeenidamas, to „Latweeschu“ wahrdu uf-liska us sawahm lappahm; waj nu taggad, kur patte „Latweeschu tauta“ un paschas „Latweeschu awises“ lohpä sawajuschas leelakas, man buhs fahht faunotees par scho wahrdu, kas 47. gaddus no weetas mannu preefsh-gahjeju laifhs schim laikaraktim bij gohdawahrds? — Ne — ne man draugs, famehr schis laikaraktis stahw maanas wahjäs rohtäs, famehr es winnu newahrkristifschu zittä wahrda, jo „Latweeschu awises“ man-näs agjis mannam laikaraktim irr leels gohdawahrds no 47. gaddeem at-pakkal! — 2) Bet ja es arri „Latweeschu awischu“ to wahrdu grihberu pahzelt, ta es to nespehtu, jo weenfahrt tahs man nepeederv. bet ta redahija man til irr usstizein no Latweeschu rakstu-beedribas us mannu at-bildeshanu, un ohtrahert schim laikaraktim no keisariflas gohdibas tas wahrds „Latweeschu awises“ irr apstiprinahis. Kad es nu tahs grih-beu nowakht ar zittu wahrdu, tad man jau buhu jafaisch luhgshanas geabnata us Peterburgu, lai man atwehe pawiffam zittu laikaraktu islasht laudis, un tad ta Latweeschu rakstu-beedriba mannas mihlas „Latweeschu awises“ atdohhtu zittam redaktorim, lai tahs raksta. Talabb Zubu, lä prahita wirre, arri aifshht, la schis laikaraktis patē irr neschirrams no sawa wahrda, lä zilwels irr neschirrams no sawa krisitita wahrda; es drohschl zerreju, la Zubu ir zitteem scho leetu us preefshu mihligi sinuast isfladrahht. Dshiwjeet weffel un paleekat ir us preefshu man un man-nahm mihlahm „Latweeschu awischu“ pazettigs un laiwigs draugs.

Latw. awischu apgahdatajs: Gotthard Bierhoff.

Sluddinaschana.

Kreewusemmes ugguns-apdrohschinashanas beedriba Peterburga

fam 2,500,000 fudr. rubli iraid gruntskaptalē,

peh; teem liffumeem, kas celšd winnas no zeeniga augsta Peisara apstiprinatas pamattu-liffumugrahmatas iraid uolifti, apdrohschina no ugguns-grebleem iškairu kustamu un nekustamu mantibu.

Statas apdrohmigis fainneeks warr par iškairu šlahdi, ko zaur ugguns-grebleu zeetihis, piinigu atlihdšinaschannu dabuht, kad wansch sawas ehlas — un ja grihb — ir sawas sirgus, lohpus un wiffu sawu zittu mantibu no pagasta teefas leef notakfeereht un no tabs takfeeretis wehribas itgaddis gluchi masu apdrohschinashanas maffu pee schihs beedribas cemalksa. Zo kas par sawu notakfeeretu mantu tahdu apdrohschinashanas maffu iri cemalksais, no beedribas dabu kwittanzi, ko fang par poliis, kas winnam — ja til pars pee ugguns-greblea nau wainigs — dohd to rekti, no schihs ugguns-apdrohschinashanas beedribas praflibt atlihdšinaschannu par iškairu šlahdi, ko pee sawas apdrohschinatas mantibas zaur ugguns-grebleu buhtu zeetis, bet sinams ne angstaku, ne ka pagasta teefa to ugguns-greblea pobsta gabjušwas mantibas wehribu bija no spreedufi un no beedribas tappa apdrohschinata. Ja nu tabds grihbetu sawu mantibu tabdas apdrohschinashanas labbad liff notakfeereht un tahdu angšcham minnetu kwittanzi (politi) dabuht, tas schihs leetas deht lat peeteizahs pee sawa pagasta teefas flihwera fanga, kam par sawu takfeerechanas puhliam schi ugguns-apdrohschinashanas beedriba iškairu reisi pee-klahjigu atlihdšinaschanas algu labwraht maffahs. 2

Par scho leetu iškairu brihdi klahstakas sinams dohd kreewusemmes ugguns-apdrohschinashanas beedribas weerneeks preeksch kurssemmes

Hofrahts **W. Zoepffel**,
dšimo Jelgawā esara-cela Zeewerag nomma.

Uf Peisariškās Majestētes, Balwadinēša wiffas Kreewu walstis u. t. j. pr. pawehlešchannu tohp no kurssemmes Oberhofgericht-teefas pehz tam, kad kurssemmes kredita-beedribas direkzione uš grunts ta liffuma deht pabrdohschanas zaur teefu to Jelgawas wirtsplifungas un Dohbeles aprinki effošhu, kurssemmes kredita-beedribai peebeedrotu Dshola muishas Schwankške Zanne mahju lihds ar peederrumu, ir luhguš, arri zaur Oberhofgericht-teefas spreedumu no 11. Oktobera f. g. peeminetas mahjas appalksch pabrdohschanas ir liffas un tas terminsch preeksch isschlišchanas uhrupē zaur teefu uš to 14., 15. un 16. Aprili 1869 ir noliftis. — Wiffi nu jebkurri, kas schihs mahjas grihb wirt, tohp schē ušaižinait, lai 14., 15. un 16. Aprili 1869 kurssemmes Oberhofgerichtē, winnas sehdeschanas sabla Jelgawas pilli, pulstien 12 preeksch pusdeenas, pašē atnabf, jeb zaur pollmakti sawu schlišchannu un pahschlišchannu issalka, bet pehz tam šagaidiht, ka pehz beigtas isschlišchanas preekschā minuetas Schwankške Zanne mahjas lihds ar peederrumu pehz tam, no 15. Dezembēra f. g. eefabloht Oberhofgerichtes kanzeleja redšamam pabrdohschanas nospreeschannam, tam wairahschlihtajam taps peesistas un noteiktas. Dohhts appalksch kurssemmes Oberhofgerichtes sehgeles un ar sinnamu appalkschrahtu Jelgawas pilli, 11. Oktobēri 1868. 1

Grohtušmuishā (Grohtušenhof) Widsemme, pee Wez-Preelalgas (Alt-Preelalg) bairnigas-draudies prederriega, kas pehz wežas mehroschanas labdas 4½ semmes-arklus leela, **ir pabrdohdama**, Zahs klahstakas sinams ir dabujamas **Wengelmuishā** (Altenwoga). Widsemme Madelchnes kahnigas-draudis, (Eiffegal Kirchspiel) arwadamees. 2

No Emburgas frohna pagasta teefas wiffi tee, kam labdas taifnas parradu praflifchanas, no ta pee Sallgalles-Zeemaldes pagasta peederriga, lihdschinnuiga Sallgalles-Zeemaldes pagasta peederriga Zintadohbel mahju fainneela **Zahn Wiegandta** buhtu, par furra mantu parradu deht kwairle spreesta, tohp zaur scho usaižinaiti lihds **20. Febbruarim 1869**, kas par to weenigu isslehgichanas terminu noliftis ir, schēit peeteiktēes, jo wehlaki neweens wairš neraps klaušhts. 1

Embura, tannā 16. Nowemberi 1868. (Nr. 215.) Preefshdetajis: Freymann. (S. W.) Teef. št.: G. W. Klingenberg.

Ta leela
istabas-leetu (mehel) magasihne

Peter Rosenberg un beedra, leelas Rebnitā un Kalka-celas stubri, Nr. 2, par lehtu maffu peedahwa teem, kam waijadstigas wiffadas bruhlejamas istabas-leetas, kā: **sofas, krechli, galdi, skapji, kumodes, speegeli, gultas** un wehl daschas zittas leetas. Katrs pirzeis itrin ustizigi tiks apdeenehts. 1

Wiffadas paštaifitas labbas **galda un peekarramas Lampas** warr lehti dabuht wirt Jelgawā, leelajā celā, Seufferta nommā Nr. 13 pee **A. E. Löwenberg.**

Labbas **anglišhu twistes** lehti pabrdohd febrwes hobdi pee „Zahzi“ **Zalfos Jacobsohn.** 2

Labhu **šhruwu** par 9 kav. mabzrtu, krišhuš rihfus par 7 un 8 kav. mabzrtu, kā aril itdeenas kriškas kausas meles pabrdohd Jelgawā, kaitoku celā, šakajā hobdi **J. E. Jacobsohn.** 2

Seenu un labbatas priistēaus no dashadas sertes, ar argalwošchannu, vimees par 2 rubl. 50 kap. gabbala un arri dabrigati pabr-dohd **Dalfe W. Jordan.** 2

Vohsechannu billetes.
Vohsechannu wintinu šhures no Maffawas Ewangeliftos beedribas atkal dabujomas par 1 rubl. fudr. gabholā **Rihgā** pee **Kuchzinofstunga.** Ta lohies wiffchana notis Februara mehnešt nabtošchā gaddā. 2

Stohlas behrui warr par lehtu maudu, **sohrteli** kā arri **košti** dabuht pee nomneeta Dohsenfeld, haru Weiju wirts un masajem wabreem Jelgawā. 2

Dwi waggares un weens mohderneeks ar labbam ušadrišchannam warr deeneštu dabuht Blantēseltes muishā, nerabi no Jelgawas un ur peeteiktēes. 2

Dshola, behrui, preebes un egles **piantās** un **dehtus**, lita faufus egles **grihdu dehtus**, beefas **schables**, egles un preebes **baltns**, **šruhgas baltns** un **šruhgas piantas**, engelishu un kreewu **teegetus**, hollandeshu **klinterus** un hollandeshu **lāzelligus dafstēnus** un virmo forti **almīna ohgles** warr lehtjako tēgu pabrdohd; arri labus wesselus **klawā** un zittus leetas **sohtus** wērt.

D. F. N. Hausmann, sohtu plazi pee esara wabreem Jelgawā.

Slfluddinaschana.
Ta kommissijone, kas pabrwalda zeenijama ne-laika **Sokolowitscha** fanga tošamenti, kā arri to no winna naučas un pehz winna grihbeshanas ezehtu semmes darba šloblu **Wez-Sahie** pee Luffuna, — zaur scho wiffabm kurssemmes draudshem darra sinamū, ka schiant šlobla par Zuregem 1869 atkal jaunē mahjeklus ušamē; ta deht wiffi tee kurssemmes arraju kabrtas laudis, kas sawus dehtus jeb audielaus grihb fubhtit **Wez-Sahie** semmes darba šlobla, — zaur scho tohu ušaižinait, lai tee wiffadā wiffē uf to weemeldahs **lihds 1. Merzam 1869**, waj zaur grahmatu arakflifchannu waj zaur farannu pee schihs šloblas direktora, **Sintents fanga Wez-Sahie.** 3